

Datové podklady AOPK ČR ve vztahu k prostupnosti krajiny a migračním bariérám živočichů

MARTIN STRNAD

Odd. speciálních agend druhové ochrany
AOPK ČR

Seminář „ÚSES – zelená páteř krajiny“ 2025, Brno
9.9.2025

Fragmentace krajiny

- rozpad stanovišť do stále menších a izolovanějších plošek, které nemohou plnit původní ekologické funkce
- zábor vhodných stanovišť
- důsledek je zvýšená mortalita živočichů

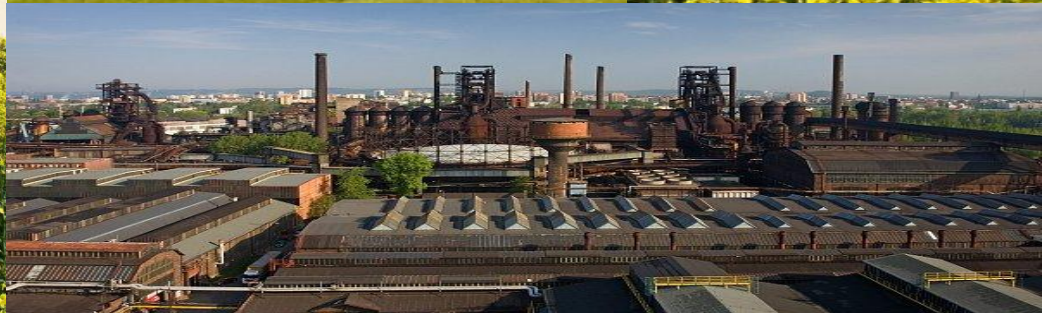
Fragmenty krajiny jsou odděleny bariérami:

- liniovými (dálnice, silnice, železnice)
- plošnými (nevhodné prostředí)

Migrační bariéry v krajině

Velká pláň
Pec pod Sněžkou

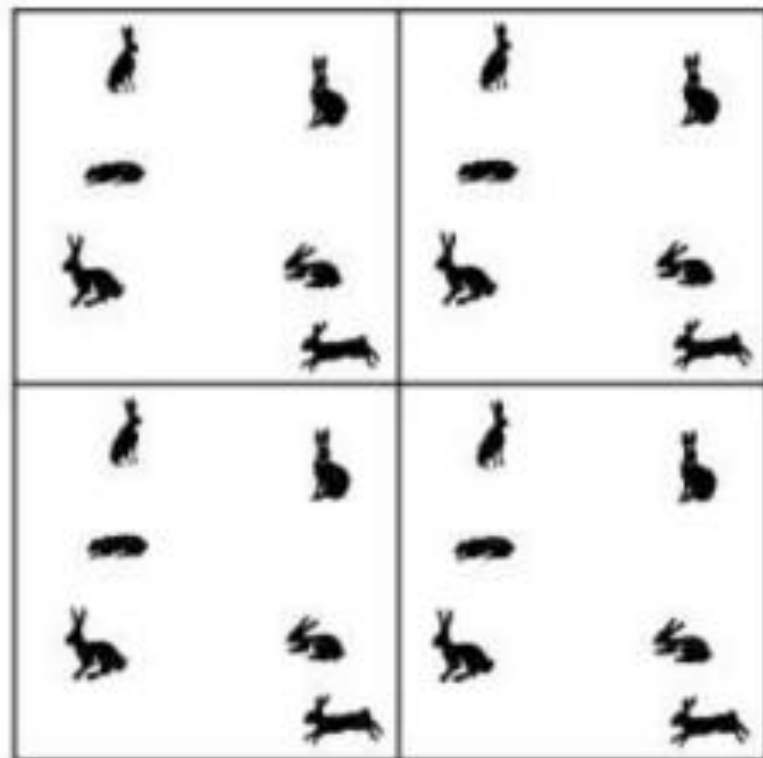

Migrační bariéry v krajině

a

b

Figure 1.3: Subdivision of a wildlife population due to landscape fragmentation. Transportation infrastructure divide up a population into a number of smaller populations with an increased risk of extinction: the number of individuals in the isolated populations (b) is lower than in the unfragmented landscape (a), and the risk of extinction is higher (modified graphic according to the Swiss Society for Wild Animal Biology 1995).

- bariéra je vnímána různě dle ekol. nároků daných druhů (stepní x lesní druhy)
- druhy mají různou schopnost disperze (hmyz, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)

nejohroženější druhy

- vysoké prostorové nároky na velikost teritoria
- pravidelnost migrace
- v ČR velcí savci (rys, vlk, medvěd, los, jelen)

Migrace obojživelníků

Mapová galerie AOPK ČR

<https://aopkcr.maps.arcgis.com>

Bílá místa biodiverzity

1. 2. 2022

Zobrazit

...

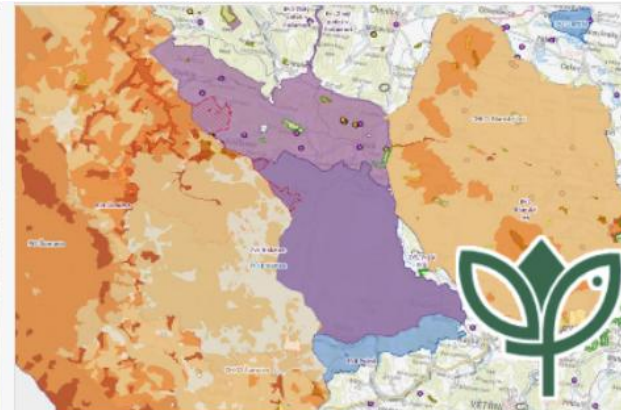

Denní motýli a neznámá Praha

9. 9. 2021

Zobrazit příběh

...

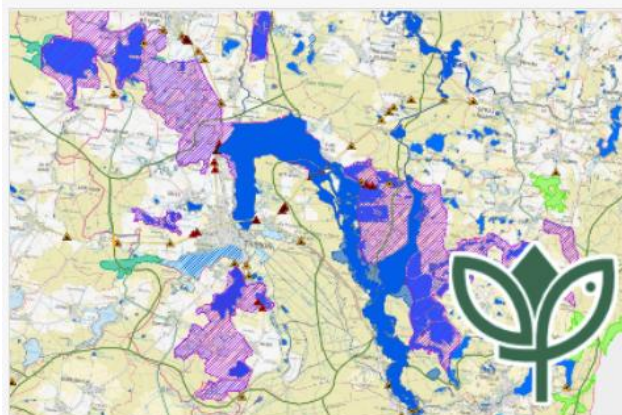

Územně analytické podklady

9. 4. 2020

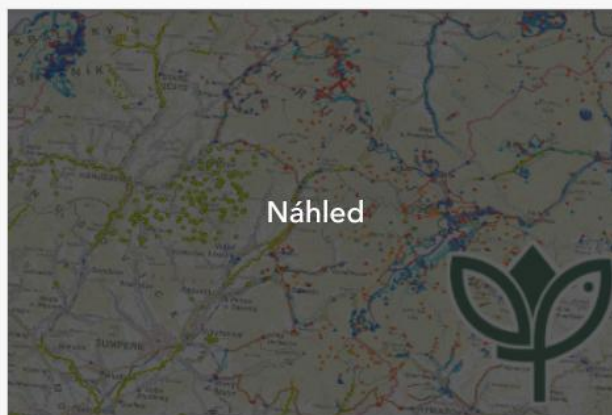
Zobrazit

...

Aplikovaná ochrana přírody

11. 11. 2019

Krajinotvorné programy

11. 11. 2019

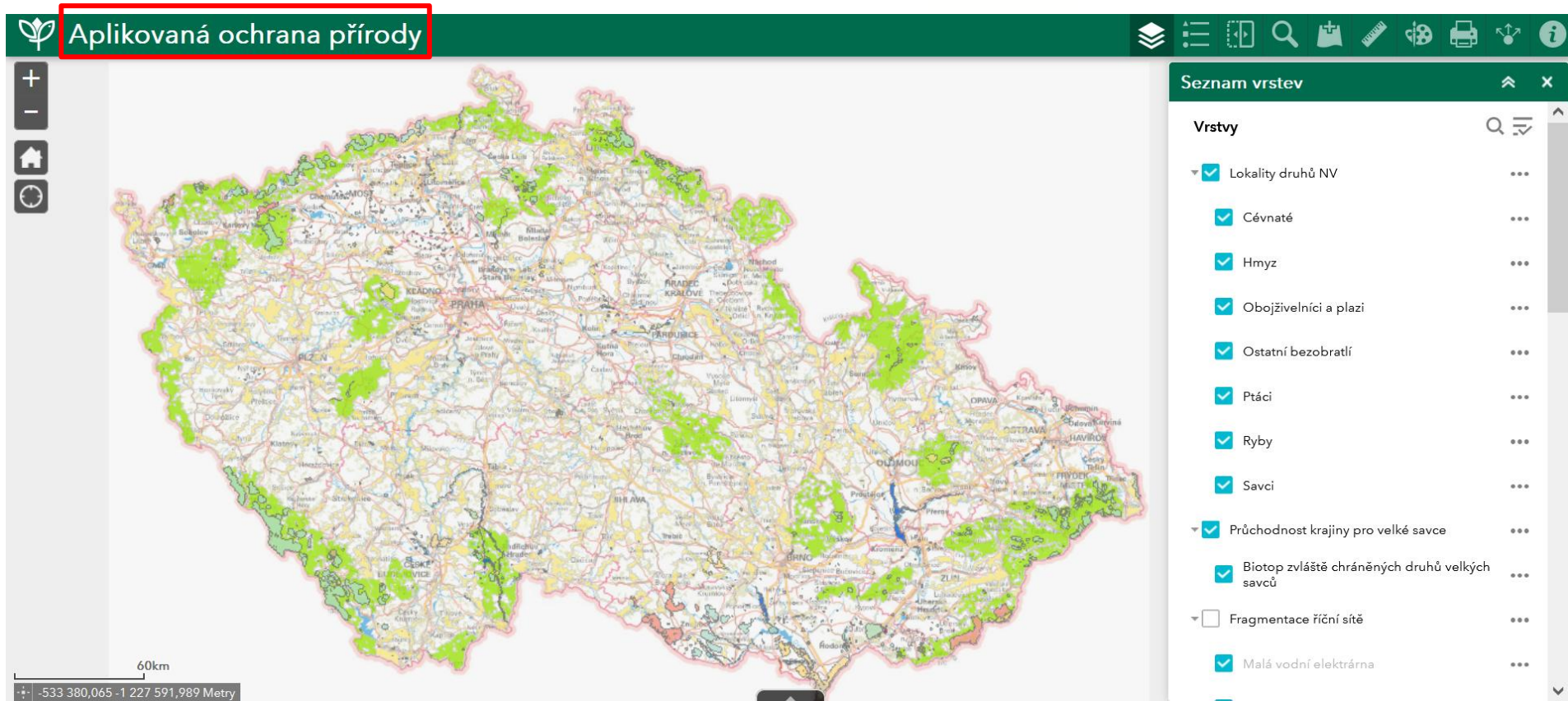

Přírodní poměry

11. 11. 2019

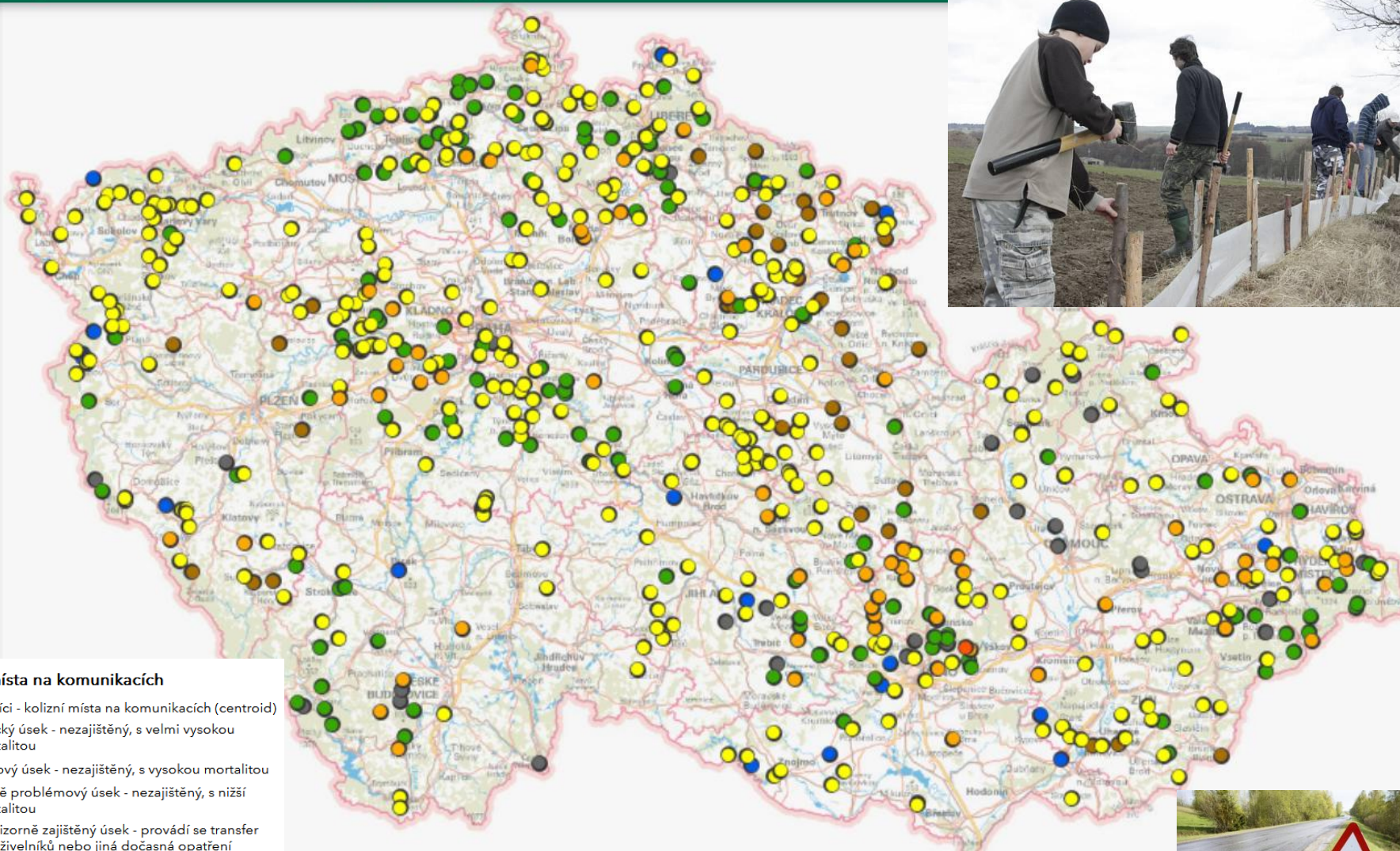
<https://aopkcr.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=0ff27c9de9fc434488a056bd0e2bed53>

Kolizní místa na komunikacích obojživelníci

Aplikovaná ochrana přírody

Kolizní místa na komunikacích

Obojživelníci - kolizní místa na komunikacích (centroid)

- kritický úsek - nezajištěný, s velmi vysokou mortalitou
- rizikový úsek - nezajištěný, s vysokou mortalitou
- méně problémový úsek - nezajištěný, s nižší mortalitou
- provizorně zajištěný úsek - provádí se transfer obojživelníků nebo jiná dočasná opatření
- vyřešený úsek - došlo k zajištění fungujícími trvalými bariérami
- nejasný úsek - chybí důležité informace o migraci a mortalitě
- zaniklý úsek - dříve evidovaný úsek, kde obojživelníci vymizeli

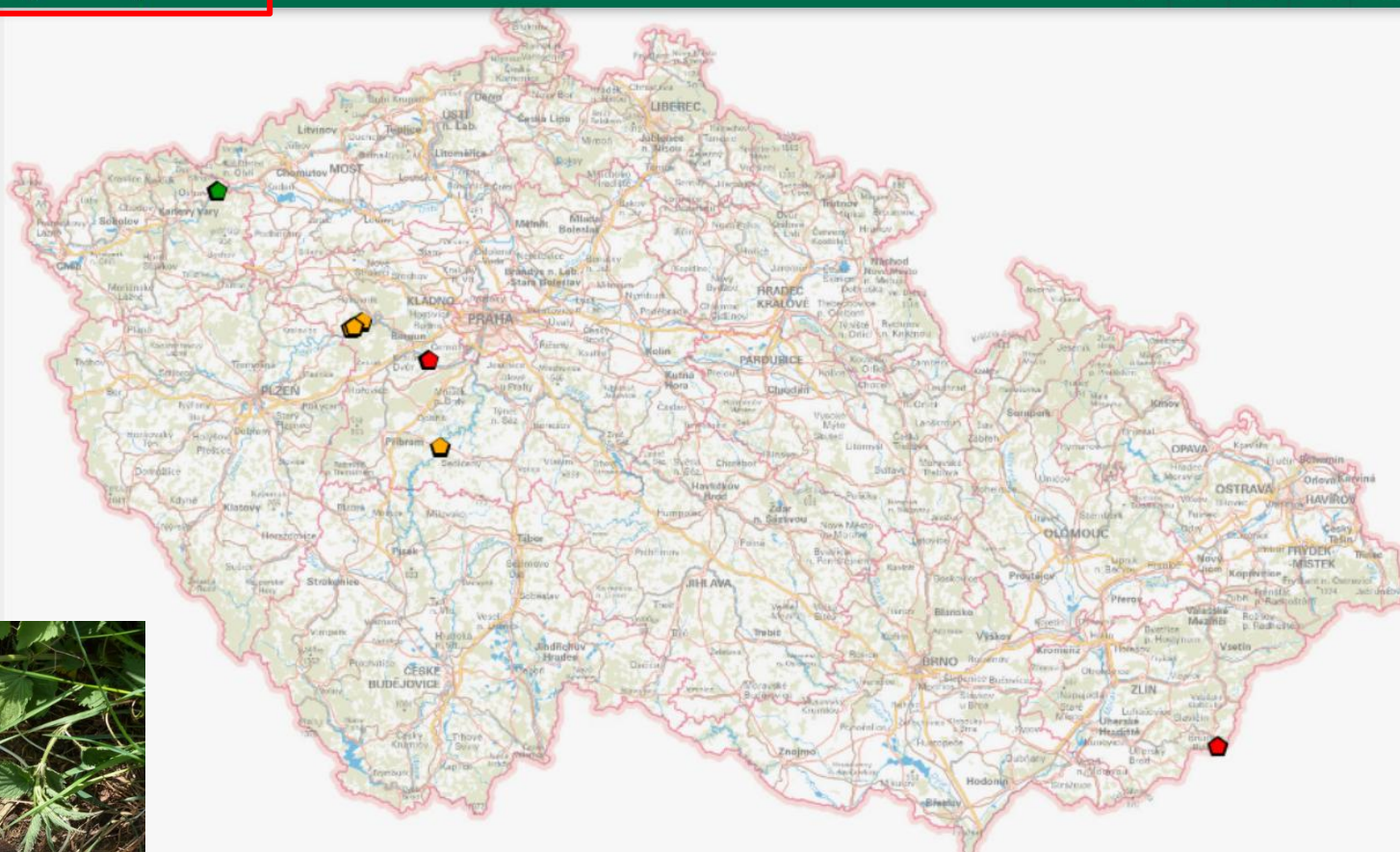
<https://aopkcr.maps.arcgis.com>

Kolizní místa na komunikacích plazi

Aplikovaná ochrana přírody

Užovka stromová (spolek Zamenis)

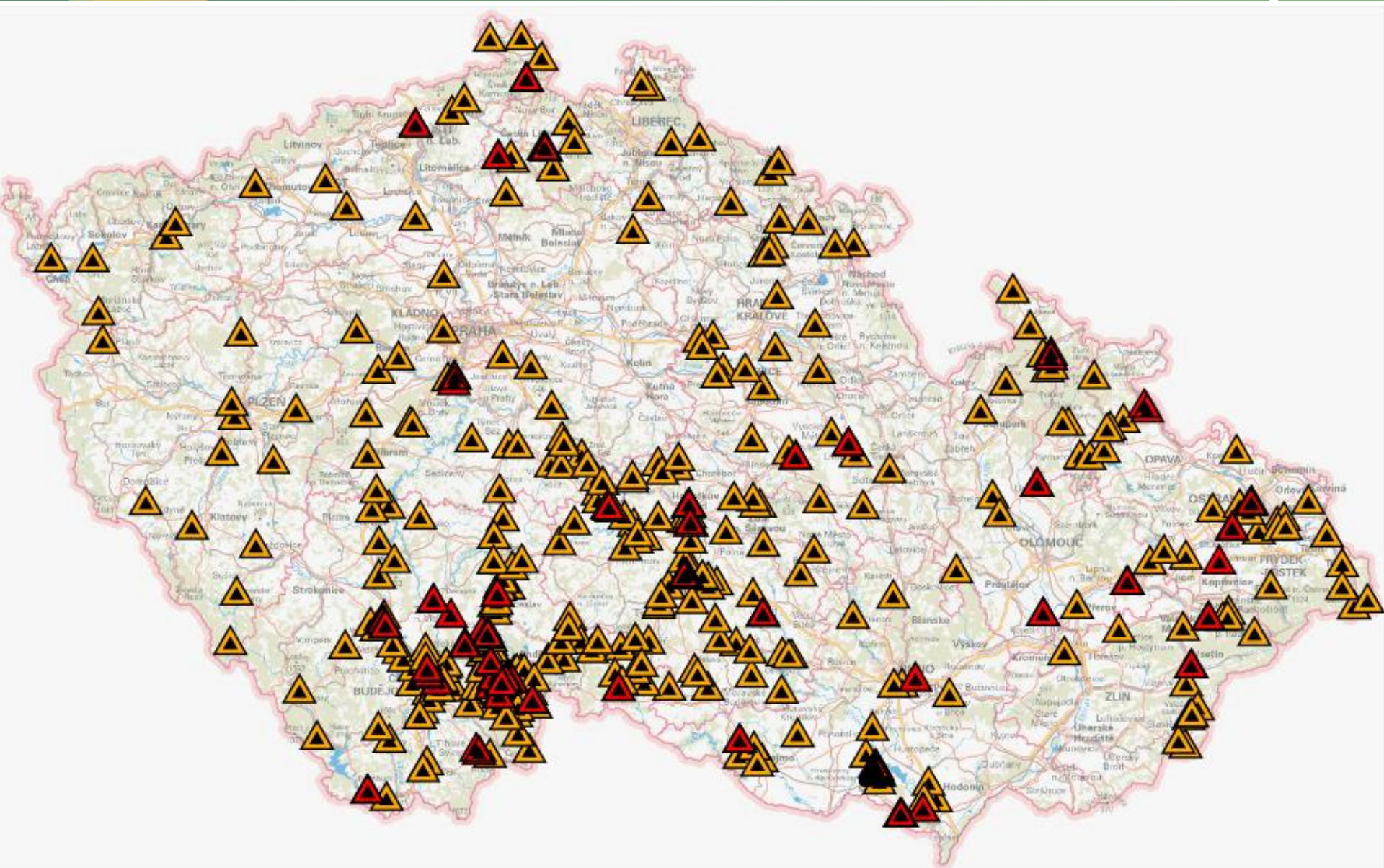

Vydra říční

Obr. 10.45 Pokud vydra pohybující se podél vodního toku dojde k nevhodnému propustku nebo mostu, je nucena přejít přes komunikaci. Mortalita na silnicích přímo ohrožuje existenci tohoto druhu v mnoha evropských zemích. (© Václav Hlaváč)

Kolizní místa na komunikacích vydra

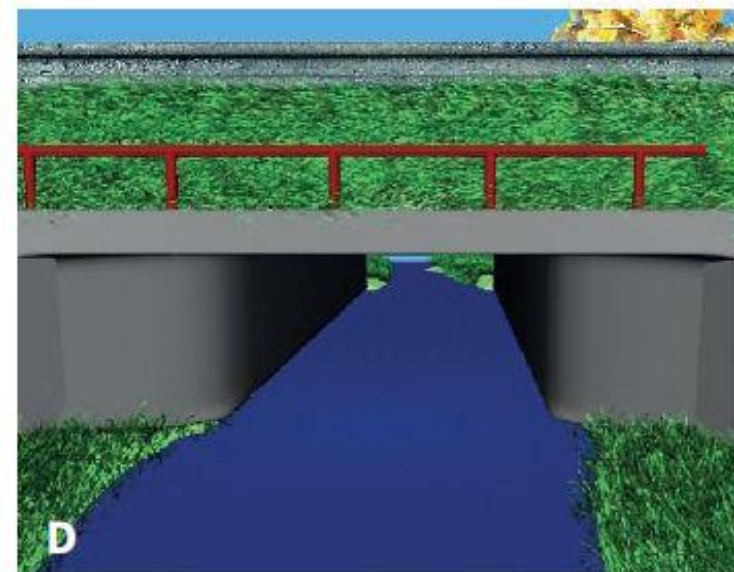
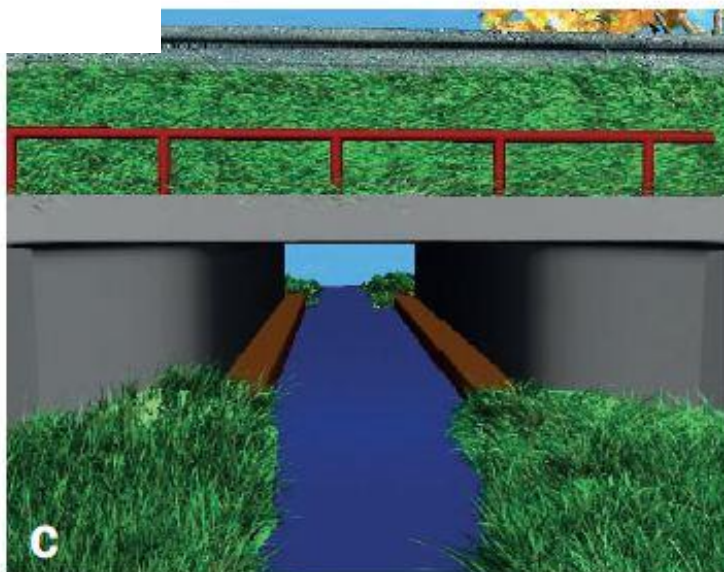
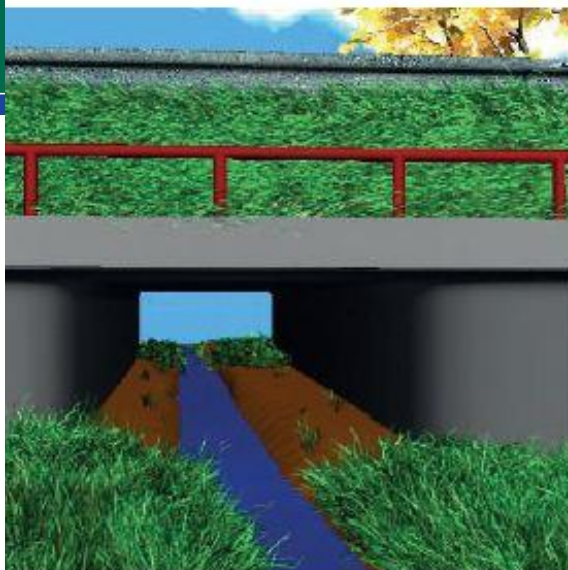
Václav Hlaváč, Lukáš Poledník,
Kateřina Poledníková, Jan Šíma, Jitka Větrovcová

VYDRA A DOPRAVA

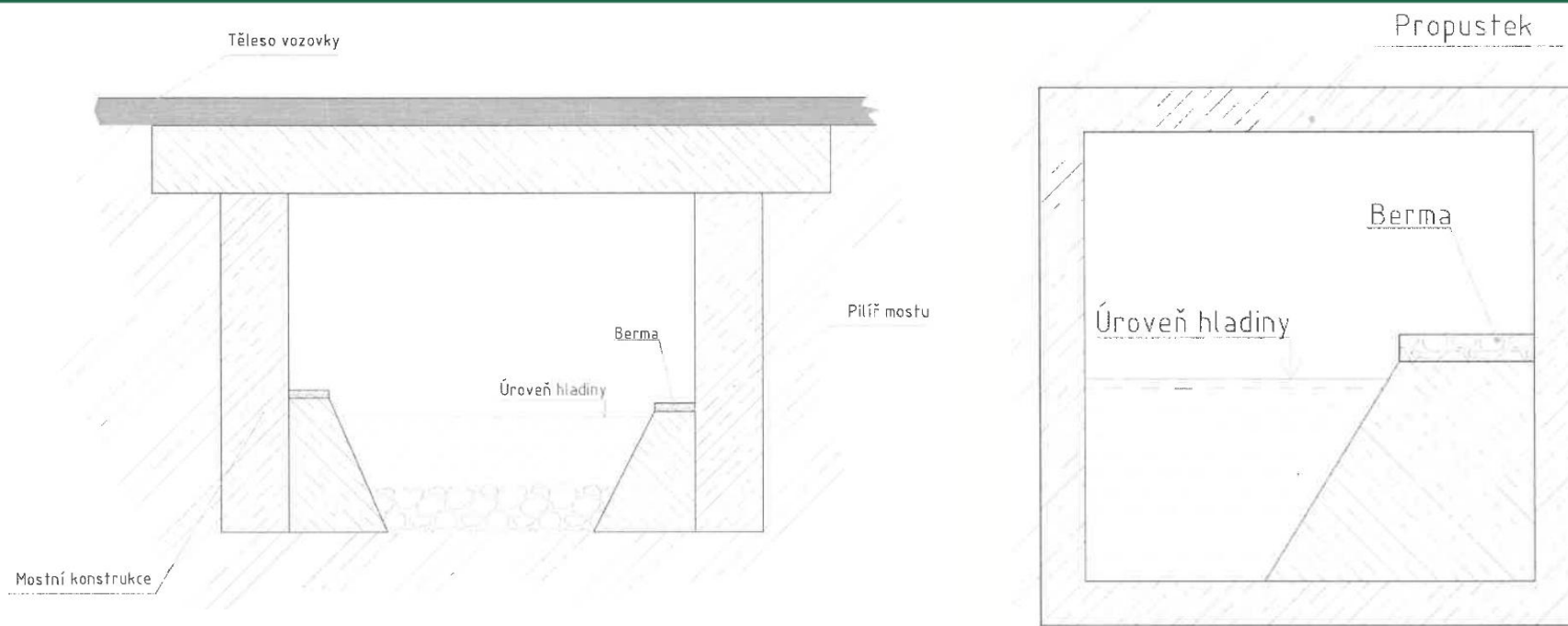
PŘÍRUČKA K OMEZENÍ NEGATIVNÍHO VLIVU
DOPRAVY NA VYDRU ŘIČNÍ

METODIKA AOPK ČR

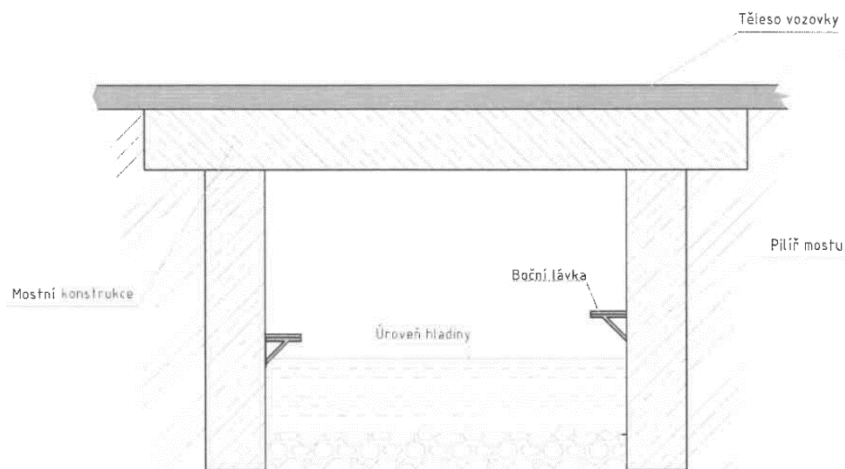
2017

8. Různé varianty zajištění suchých břehů pod mostem pro průchod vydry: A – přirozené břehy (optimální situace), B – kamenné postranní bermy (přijatelné řešení), C – zděné či dřevěné postranní lávky (mezí řešení) a most bez suchých břehů v podmostí (neakceptovatelné řešení) (D).

Obrázek 6: Schéma boční lávky instalované pod mostním objektem.

Obr. 10.36 Průchodnost mostů, u kterých voda sahá od opěry k opěře, lze zlepšit instalací 40 cm široké dřevěné lávky, umístěné cca 30 cm nad běžnou hladinou vody. Lávky využívá liška, vydra i všechny menší lasicovité šelmy. Zásadním požadavkem je plynulé napojení lávky na okolní terén. (© Václav Hlaváč)

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

Václav Hlaváč, Petr Anděl, Pavel Pešout, Tomáš Libosvár,
Tomáš Šíkula, Tomáš Bartonička, Ivo Dostál,
Martin Strnad, Jitka Uhlíková

DOPRAVA A OCHRANA FAUNY V ČESKÉ REPUBLICE

METODIKA AOPK ČR

Praha 2020

Otevřená data AOPK ČR

https://gis-aopkcr.opendata.arcgis.com/

Přihlásit

Biosférické rezervace UNESCO

Biosférické rezervace

Prozkoumat

Zonace biosférických rezervací

Zonace biosférických rezervací

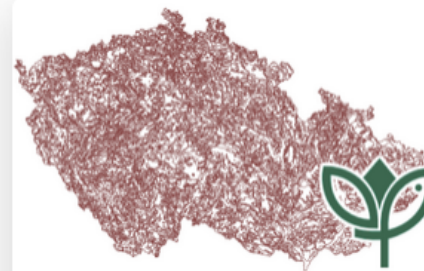
Prozkoumat

Biotop zvláště chráněných druhů velkých savců

Biotop vybraných zvláště
chráněných druhů velkých sav...

Prozkoumat

Biogeografické členění ČR

Biogeografické členění (Culek et
al., 2005)

Prozkoumat

Lokality národně významných druhů

Lokality výskytu národně
významných druhů

Prozkoumat

Mokřady Ramsarské úmluvy

Mokřady Ramsarské úmluvy

Prozkoumat

Geoparky

Geoparky

Prozkoumat

Smluvně chráněná území

Smluvně chráněná území

Prozkoumat

ÚAP jev č. 20 (dříve 36) biotop vybraných zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

**vrstva zahrnuje biotop (lokality)
vybraných druhů např.:**

- cévnatých rostlin (zvonovec lilolistý)
- bezobratlých (rak kamenáč)
- ryb (sekavec, hrouzek banátský)
- obojživelníků (čolek dravý)
- plazů (užovka stromová)
- ptáků (sýček obecný)
- savců (sysel obecný)

**Celkem 213 taxonů: 128 druhů
cévnatých rostlin, 37 druhů
bezobratlých a 48 taxonů obratlovců**

Otevřená data AOPK ČR

Lokality národně významných druhů

Private Member

Agentura ochrany přírody a krajiny
České republiky

Shrnutí

Lokality výskytu národně významných druhů

Zobrazit všechny podrobnosti

Stahování

Podrobnosti

Datová sada
Feature Layer

25. května 2023 v 0:00:00 SELČ
Informace aktualizovány

20. dubna 2022 v 0:00:00 SELČ
Data aktualizována

20. dubna 2022 v 0:00:00 SELČ
Datum vydání

Záznamy: 3 801
[Zobrazit tabulku dat](#)

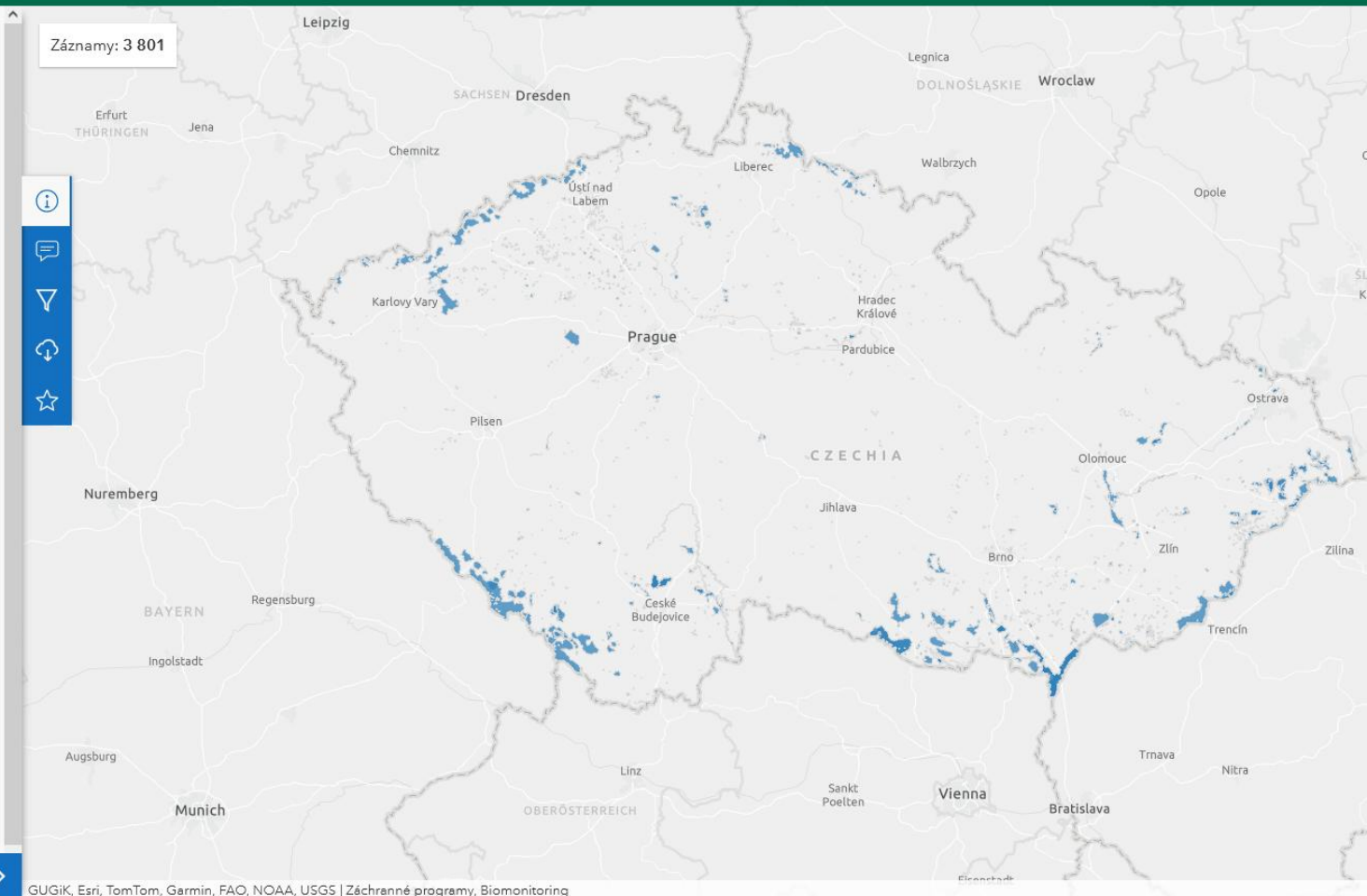

Veřejné
Každý uvidí tento obsah

Licence CC BY 4.0
[Zobrazit podrobnosti licence](#)

Chci to použít

https://gis-aopkcr.opendata.arcgis.com/datasets/83aa89ab135749b08a49f3295e1ff765_18/explore

Geodata

Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem

Lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem (zkráceně Lokality národně významných druhů) převzaté z monitoringu ohrožených druhů, zajišťovaného Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR; vrstva obsahuje jednoduché prvky (Singlepart Features); © AOPK ČR, 2022

Klíčová slova

kriticky ohrožený druh

silně ohrožený druh

biomonitoring

záchranný program

ZCHD NV

Datum poslední aktualizace

20.04.2022

Licenční podmínky

Tato datová sada poskytovaná Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky podléhá licenci [Creative Commons Uveďte původ 4.0 Mezinárodní](#).

Pro uvedení původu použijte označení: (c) AOPK ČR

Správce dat

Karel Chobot
Keplerova 1931/1
Praha 11 - Chodov
+420 951 421 249
karel.chobot@nature.cz

Adresy pro připojení mapových služeb

WFS <https://gis.nature.cz/arcgis/services/Aplikace/Opendata/MapServer/WFSServer>

WMS <https://gis.nature.cz/arcgis/services/Aplikace/Opendata/MapServer/WMSServer>

AGS <https://gis.nature.cz/arcgis/rest/services/Aplikace/Opendata/MapServer>

Metadata

URL <https://metadata.nature.cz/record/basic/5e951bf7-9468-48b7-9bd8-431a0a0209be>

Odkazy

Metodika: Ochrana biotopu vybraných zvláště chráněných druhů v územním plánování (PDF)

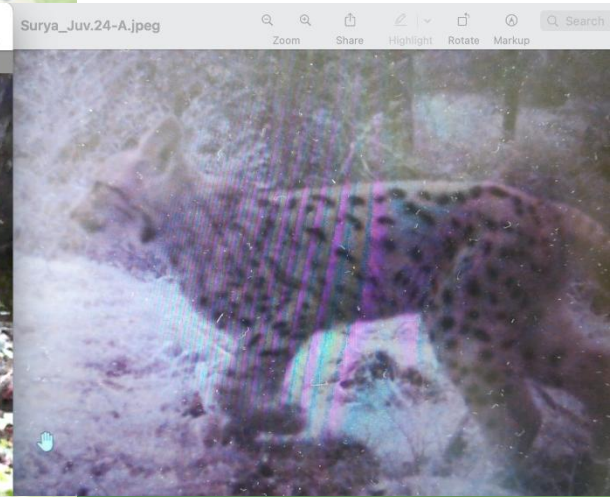
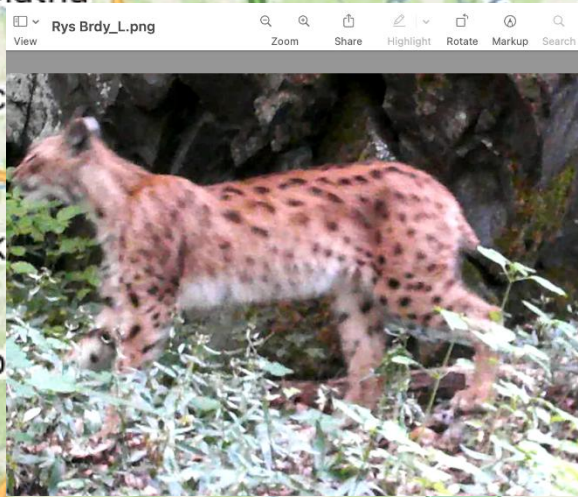
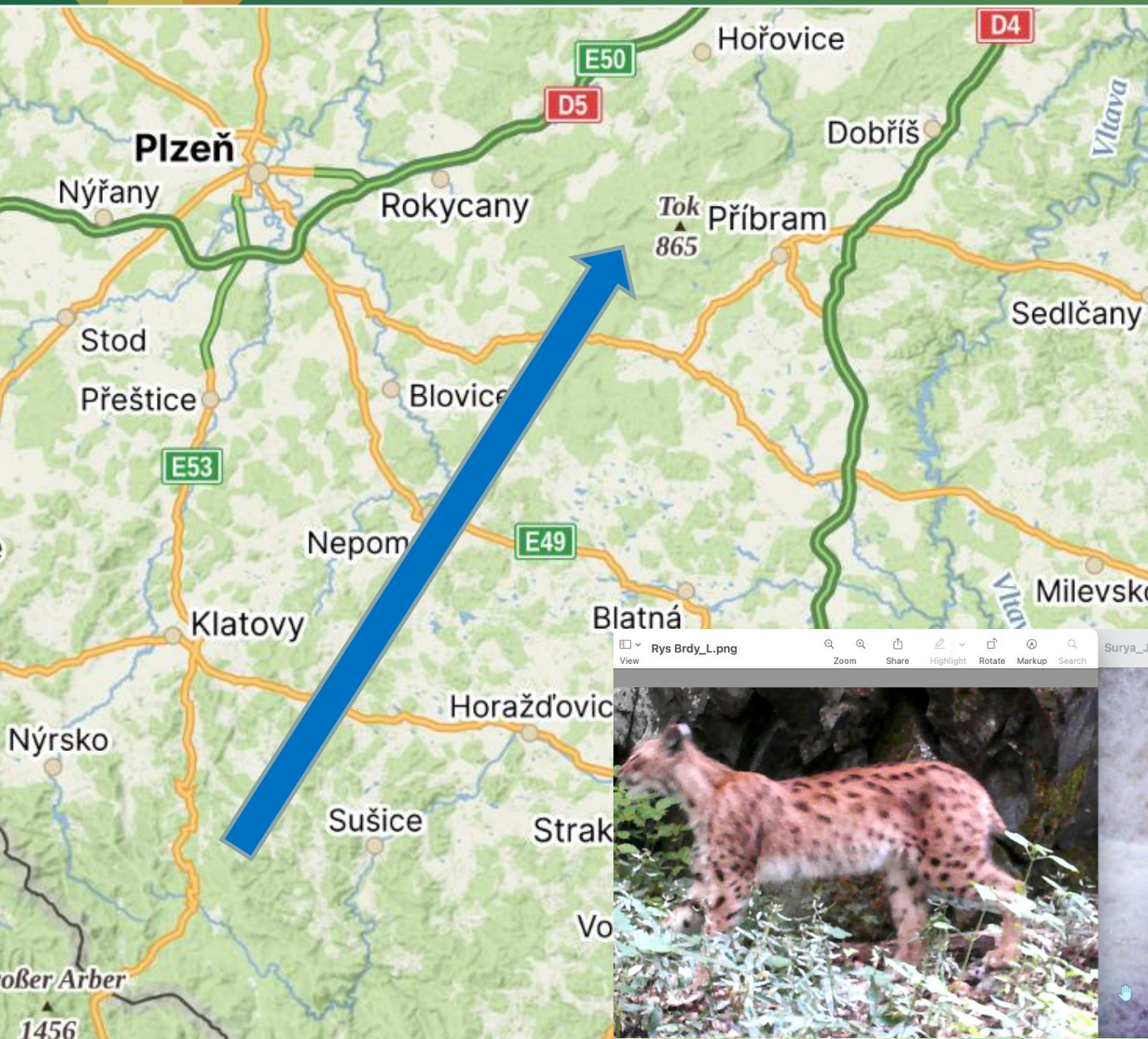
PROHLÉDNOUT NEBO STÁHNOUT DATA (WGS84)

STÁHNOUT DATA (S-JTSK)

<https://data.nature.cz/ds/28>

RYS v CHKO Brdy květen-červenec 2025

RYS LUDĚK

Prosinec 2014 - duben 2015
CHKO Šumava – Prachaticko

Prosinec 2015
Novohradské Hory

Srpen 2015: Linz
pravý břeh Dunaje

10/9/2016 11:10 PM

Min. 2x překonal řeku Dunaj

Obecná charakteristika vrstvy

Jde o spojitou polygonovou vrstvu zpracovanou nad mapou 1 : 50 000, kritická místa jsou zpracována v měřítku 1 : 10 000.

Součástí migračního biotopu nejsou zastavěná území (a to ani v případě, že měřítko mapy neumožnilo plochu vyčlenit.

Biotop byl vymezen společně pro losa, vlka, rysa a medvěda s tím, že pro medvěda je vrstva relevantní pouze v oblasti Karpat.

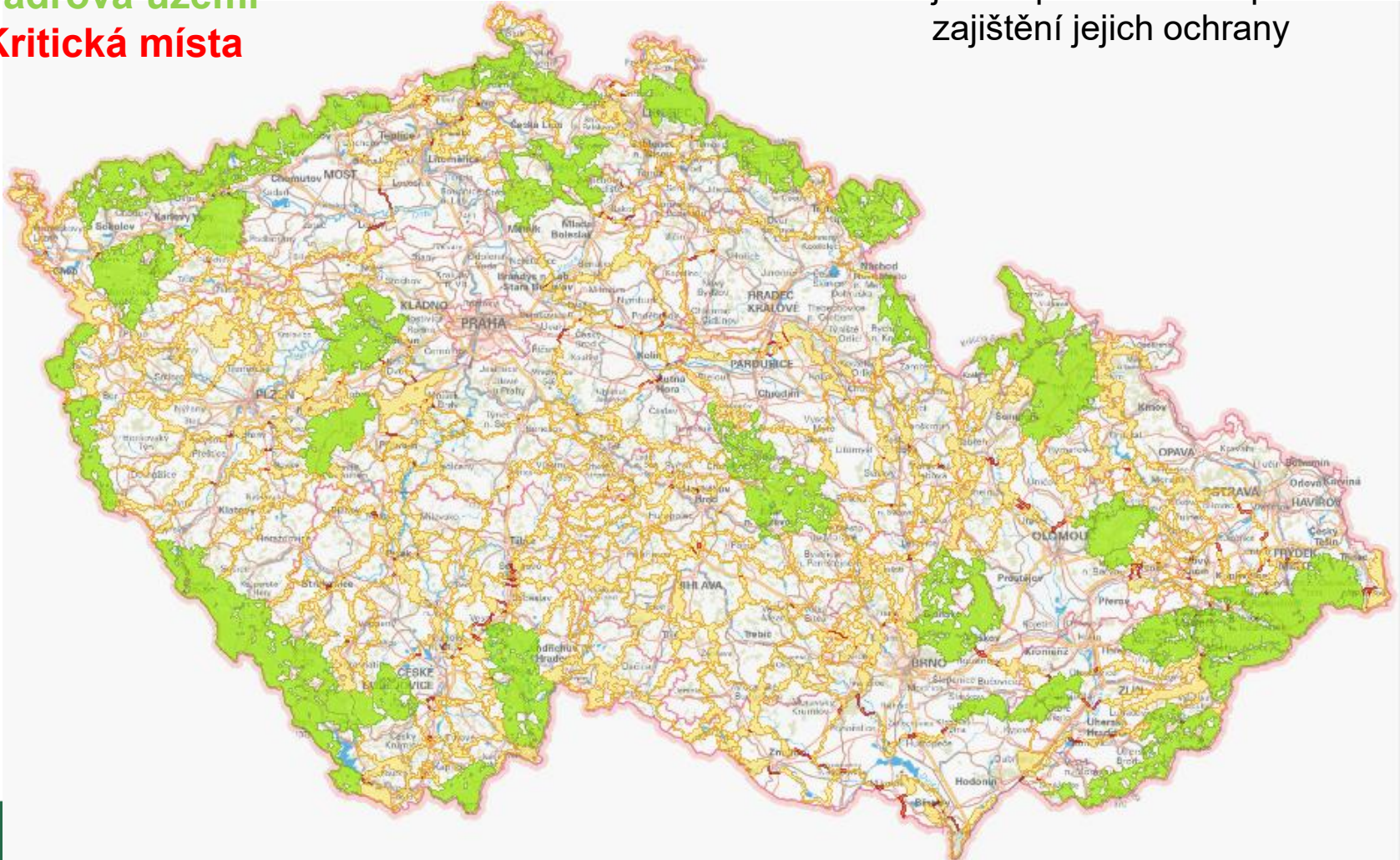

Vrstva biotopu VZCHDVS je členěná na:

- **Migrační koridory**
- **Jádrová území**
- **Kritická místa**

Pro každou ze tří částí vrstvy jsou zpracována doporučení k zajištění jejich ochrany

Kritická místa

- Jde o „kritická místa“ celého systému
- Nelze připustit zhoršení stávajícího stavu
- Zásahy, které by mohly omezit průchodnost, jsou považovány za škodlivý zásah do přirozeného vývoje ZCHD a podléhají udělení výjimky z podmínek ochrany ZCHD

Geodata

Biotop vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců

Biotop vybraných druhů (vlk, rys, medvěd, los) vymezený v rozsahu nutném pro zachování jejich existence na území ČR. Vymezení je založeno na recentních datech o výskytu těchto druhů, prostorové habitatové analýze a terénní kontrole fragmentace v krajině.

Klíčová slova

biotop

chráněný druh

velký savec

Datum poslední aktualizace

23.04.2021

Licenční podmínky

Tato datová sada poskytovaná Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky podléhá licenci [Creative Commons Uvedte původ 4.0 Mezinárodní](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Pro uvedení původu použijte označení: (c) AOPK ČR

Správce dat

Martin Strnad
Kaplanova 1931/1
Praha 11 - Chodov
+420 951 421 154
martin.strnad@nature.cz

Metadata

URL <https://metadata.nature.cz/record/basic/4f6892ad-5810-49a4-a2db-44650a02080a>

Odkazy

Metodika: Ochrana biotopu vybraných zvláště chráněných druhů v územním plánování (PDF)

GIS vrstva „biotopu“ ke stažení
na <https://data.nature.cz/ds/53>

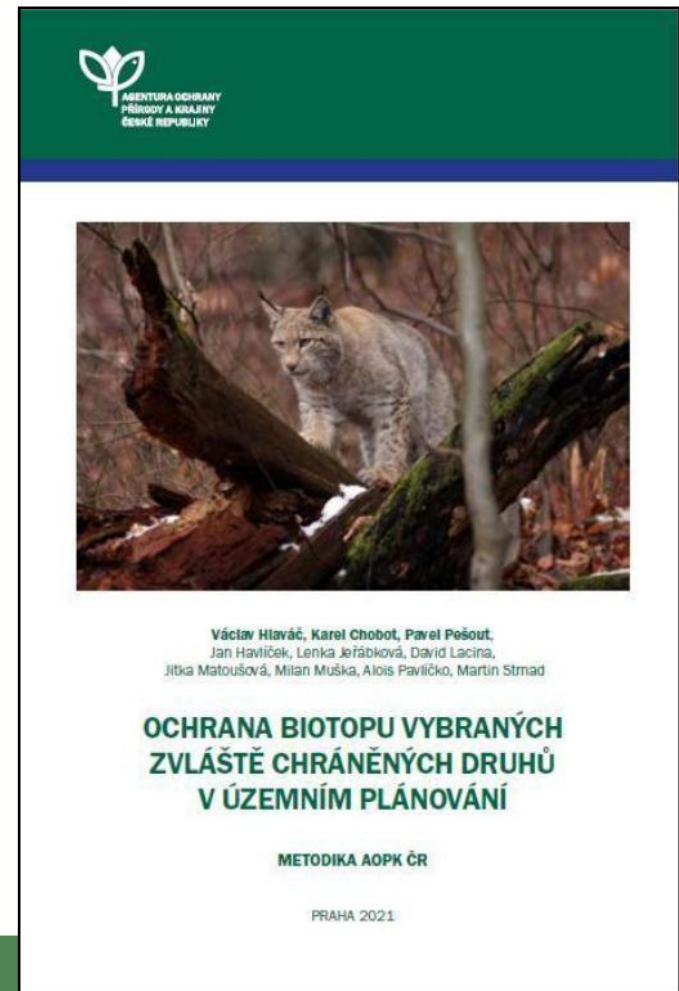
Metodika AOPK ČR:

Ochrana biotopu vybraných zvláště chráněných druhů v územním plánování

- a) Postup OOP při ochraně biotopu
postup při zapracování ÚAP do územních plánů
vydávání příslušných stanovisek a rozhodnutí
(dnes upravují Metodické listy)
- b) Podmínky ochrany biotopu v zájmu objektivitu a
předvídatelnosti rozhodování je dán podrobný
návod pro posouzení, které zásahy a při jaké
intenzitě jsou již považované za škodlivý zásah
do přirozeného vývoje a podléhají udělení výjimky

Metodika je ke stažení zde:

https://uap.nature.cz/documents/20211101_metodika_ochrana_biotopu_ZCHD_v_UP.pdf

Postup pracovišť AOPK ČR

§50, odst. 2

Řeší RP ve své územní působnosti. Vrstva „Biotopu“ je signálem, že zásahy v ploše biotopu, které představují škodlivý zásah do přirozeného vývoje ZCHD velkých savců, podléhají udělení výjimky.

§45i

Příznivý stav populací velkých šelem v EVL je závislý na jejich vzájemném migračním propojení (včetně propojení s populacemi v EVL v sousedních zemích). Vzhledem k tomu, že AOPK ČR je příslušná k hodnocení vlivů zásahů na EVL Beskydy a EVL Blanský les, vydává stanoviska podle §45i k zásahům do migračních koridorů na území celé ČR.

Průchodnost dopravní infrastruktury pro faunu jako podmínka bezpečné a udržitelné dopravy (TRIPASS, CK 03000086)

**T A
Č R**

Tento projekt je spolufinancován se státní podporou
Technologické agentury ČR a Ministerstva dopravy
v rámci Programu DOPRAVA 2020+.

www.tacr.cz

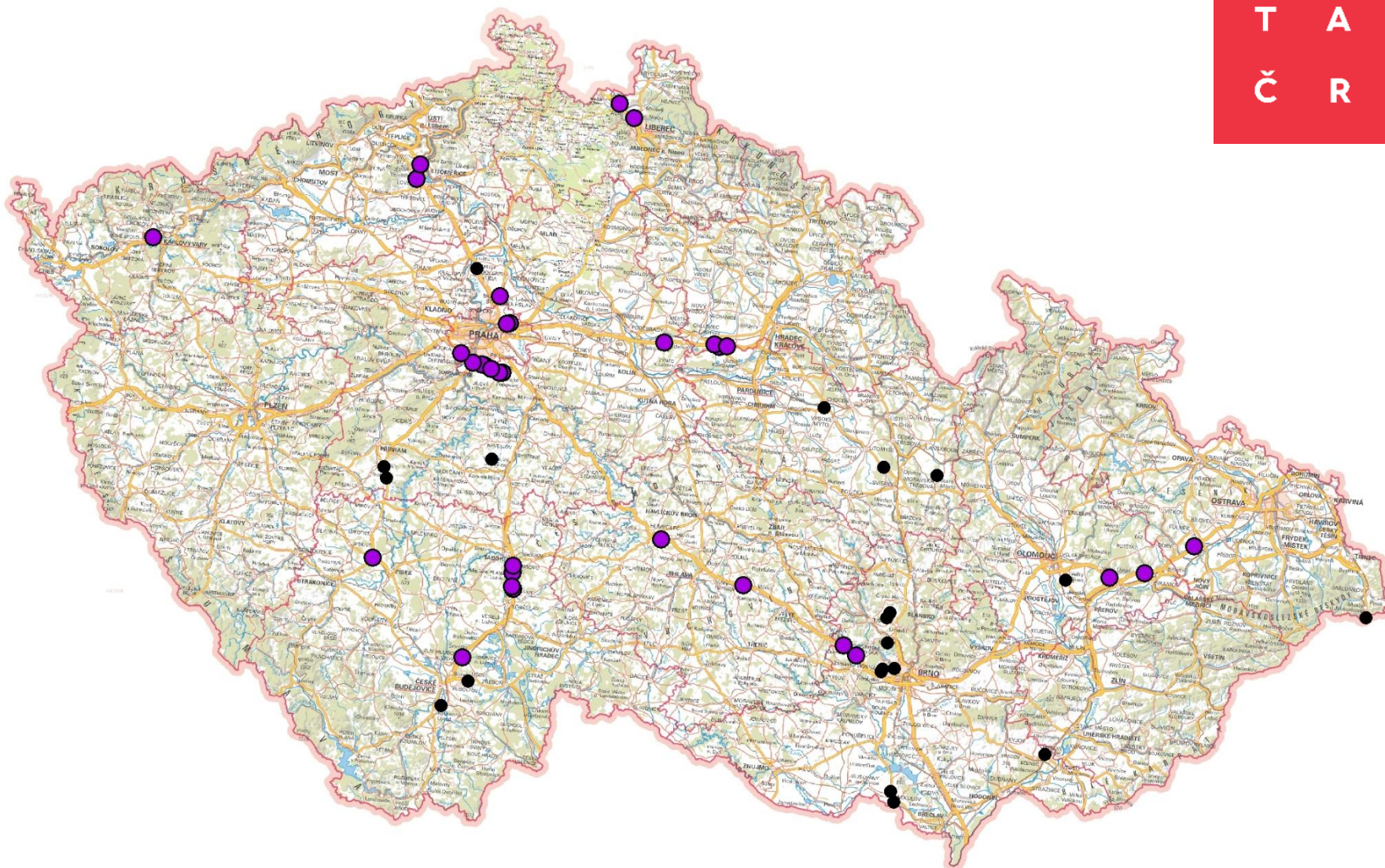
www.mdcr.cz

Databáze ekoduktů s hodnocením jejich účinnosti

- v přípravě na stránkách AOPK ČR

T A
Č R

Geodata

Vymezení migračně významných vodních toků dle Konceptu zprůchodnění říční sítě

Vymezení mezinárodní, národní a regionální priority na migračně významných vodních tocích ČR nebo jejich úsecích dle Konceptu zprůchodnění říční sítě ...

koncepte zprůchodnění **migrace** **říční síť** **vodní tok**

AKTUALIZOVÁNO: 31.03.2021

OTEVŘENÁ DATA

Geodata

Jednotná evidence speleologických objektů

Lokalizace speleologických objektů z celého území ČR. Vrstva obsahuje bodové objekty - hlavní vstupy do jeskyní (krasových i pseudokrasových), vývěry ...

JESO **speleologické objekty**

AKTUALIZOVÁNO: 19.06.2025

OTEVŘENÁ DATA

Geodata

Mokřady

Mezinárodně významné mokřady ČR (dle Ramsarské úmluvy) a národně významné mokřady na území ČR, které jsou vymezené na základě lokalizace mokřadů dle p...

mokřad **Ramsar** **mezinárodní ochrana**

AKTUALIZOVÁNO: 16.06.2017

OTEVŘENÁ DATA

Geodata

Databáze migračních bariér

Zmapované migrační bariéry, migračně prostupné objekty a malé vodní elektrárny na tocích mezinárodního významu (Slavíková A, Pravec M, Horecký J, Dobr...

hráz **jez** **poldr** **práh** **stupeň** **přehrážka**

skluz **vodní elektrárna** **tok** **prostupný objekt**

AKTUALIZOVÁNO: 30.04.2017

ŽÁDOST

Geodata

INSPIRE

Datové sady AOPK ČR zpracované na základě požadavků vyplývajících ze Směrnice INSPIRE a souvisejících předpisů...

INSPIRE **chráněné území** **stanoviště a biotopy**

druh **biogeografická oblast**

AKTUALIZOVÁNO: 20.01.2025

OTEVŘENÁ DATA

Geodata

Rámcové vymezení niv

Výstup projektu "Praktické nástroje pro plánování a ochranu VKP údolní niva", který byl realizován v letech 2020–2023 za finanční spoluúčasti TA ČR v ...

niva **významný krajinný prvek** **rámcové vymezení niv**

kategorizace niv

AKTUALIZOVÁNO: 20.12.2022

OTEVŘENÁ DATA

Geodata

Vymezení migračně významných vodních toků dle Koncepce zprůchodnění říční sítě

Vymezení mezinárodní, národní a regionální priority na migračně významných vodních tocích ČR nebo jejich úsecích dle Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR - aktualizace 2020 (MŽP, VÚV, AOPK, kolektiv autorů, 2020). Vodní toky nebo jejich úseky byly vymezeny jako prioritní koridory k postupnému obousměrnému zprůchodňování příčných překážek dle kapitoly 4.2 uvedené Koncepce ve výše uvedených kategoriích. Vrstva vymezuje linie vodních toků zatříděné do příslušné kategorie s vymezením délky úseku dle říční kilometráže dle ZABAGED. Jednotlivé vodní toky nebo jejich úseky jsou též zatříděny dle příslušnosti do mezinárodního povodí Labe, Odry a Dunaje. Aktualizace vrstvy probíhá souběžně s aktualizací uvedené Koncepce, kdy může v rámci aktualizace probíhat zpřesnění vymezených priorit. © AOPK ČR, 2021

Klíčová slova

koncepce zprůchodnění *migrace* *říční síť* *vodní tok*

Datum poslední aktualizace

31.03.2021

Licenční podmínky

Tato datová sada poskytovaná Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky podléhá licenci [Creative Commons Uveďte původ 4.0 Mezinárodní](#).

Pro uvedení původu použijte označení: (c) AOPK ČR

Správce dat

Jan Augustynek
Kaplanova 1931/1
Praha 11 - Chodov
95 142 1222
jan.augustynek@nature.cz

Metadata

URL <https://metadata.nature.cz/record/basic/642d7e9d-94f8-4e83-840d-2546c0a020812>

Geodata

Databáze migračních bariér

Zmapované migrační bariéry, migračně prostupné objekty a malé vodní elektrárny na tocích mezinárodního významu (Slavíková A, Pravec M, Horecký J, Dobrovský P, et al., aktualizace 2014, Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR, Praha, Ministerstvo životního prostředí, str. 24) a v chráněných územích ČR (EVL, NPR, NPP a první zóny CHKO). Databáze migračních bariér vznikla v roce 2017 rámci projektu „Vytvoření strategie pro snížení dopadů fragmentace říční sítě ČR“ financovaného z EHP fondů. Vrstva obsahuje jednoduché prvky (Singlepart Features); © AOPK ČR, 2017

Klíčová slova

hráz jez poldr práh stupeň přehrážka skluz vodní elektrárna tok prostupný objekt rybí přechod
vodácká propust

Datum poslední aktualizace

30.04.2017

Licenční podmínky

© AOPK 2018

Správce dat

Jan Augustynek
Kaplanova 1931/1
Praha 11 - Chodov
95 142 1222
jan.augustynek@nature.cz

Metadata

URL <https://metadata.nature.cz/record/basic/5b717f83-9150-4f4f-93d6-22b30a02080a>

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

DĚKUJI ZA POZORNOST!

martin.strnad@aopk.gov.cz

tel.: 607 545 140